



ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 990 ²	Τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος Δευτέρα 27 Ἰουλίου 2015 (2003)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Διδάγματα ἀπὸ τὸν βίο τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἐορτάζει ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους ἀθλητὰς τῆς πίστεώς μας, ὁ ἅγιος Παντελεήμων. Τὰ ἐγκώμια ποὺ τοῦ φάλλει ἡ Ἐκκλησία εἶνε πολλά. Ἀλλὰ τὸ μεγαλύτερο ἐγκώμιο νομίζω ὅτι εἶνε τὸ ἴδιο τὸ ὄνομά του, **τὸ ὄνομα Παντελεήμων**.

Δὲν δίνει ἡ Ἐκκλησία τυχαίως τὸ ὄνομα στὸν καθένα μας. Ὅλοι ἔχουμε ὀνόματα· δὲν εἴμαστε μὲ νούμερα. Σὲ ἄλλα κράτη εἶνε μὲ νούμερα. Θὰ ῥθῃ ἐποχὴ ποὺ θὰ σβήσουν τὰ ὀνόματα καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔννε μὲ νούμερα. Ἀλλὰ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶνε μὲ νούμερα. Ἐδῶ ἔχει ὁ καθένας τὸ ὄνομά του. Ἄλλος λέγεται Γεώργιος, ἄλλη Μαρία... Εἴμαστε λοιπὸν ὑποχρεωμένοι **νὰ τιμήσουμε τὸ ὄνομά μας μὲ τὴ ζωὴ μας**. Μὴ μᾶς ποῦν οἱ ἅγιοι, ὅταν πᾶμε πάνω στοὺς οὐρανοὺς, Τί σχέσι εἶχατε σεῖς μαζί μας; Καθένας ἐδῶ νὰ τιμήσῃ τὸ ὄνομά του, ὅπως τὸ τίμησε ὁ ἅγιος Παντελεήμων καὶ ἀποτελεῖ αὐτὸ ἐγκώμιό του.

Τὸ εἰδωλολατρικὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἦταν **Παντολέων**, καὶ τοῦ τὸ ἔδωσαν ἄνθρωποι (ὁ πατέρας, ἡ μάνα, οἱ συγγενεῖς, ὅπως συνήθως). Τὸ ὄνομα *Παντελεήμων* τοῦ τὸ ἔδωσε ὁ οὐρανός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ὅπως στὸν κορυφαῖο μαθητὴ εἶπε, Σὺ, Σίμων, θὰ ὀνομάζεσαι Πέτρος (βλ. Ματθ. 16,18), ἔτσι κ' ἐδῶ ὅταν ὁ Παντολέων πίστεψε καὶ ἦρθε τὸ τέλος του, ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο ὀνομάστηκε *Παντελεήμων*. Καὶ δικαίως. Διότι εἶχε καρδιὰ ποὺ ἔλεοῦσε τοὺς πάντας καὶ ἀγαποῦσε ὅλο τὸν κόσμον, χωρὶς ἐξαίρεσι καὶ διάκρισι.

Αὐτὸ τὸν ἔνδοξο μεγαλομάρτυρα ἐορτάζουμε σήμερα. Δὲν θὰ διηγηθοῦμε τὸ βίο του. Ἄν θέλετε τὸ βίο του, πηγαίνετε στὰ **συναξάρια**, τὰ ἅγια αὐτὰ βιβλία, ποὺ τώρα ἐμεῖς τὰ κλείσαμε καὶ τὰ σφραγίσουμε. Ἀνοίξτε τὰ συναξάρια, ποὺ ἔνε γεμᾶτα διαμάντια, μαργαριτάρια. Ἄχ χρόνια παλιά, εὐλογημένα! Δὲν ὑπῆρχαν τότε σχολεῖα καὶ πανεπιστήμια. Μὰ στίς

καλύβες τους οἱ Ἕλληνες εἶχαν τὴ συνήθεια τὰ βράδια ν' ἀνοίγουν τὸ συναξάρι καὶ νὰ διαβάζουν τὸν βίο τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας. Καὶ ἄκουγαν τὰ παιδιὰ, καὶ βούρκωναν τὰ μάτια· γιατί ἔβλεπαν τὰ μαρτύρια, τὰ αἵματα, τὶς θυσίες γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας. Καὶ μετὰ ἔκαναν τὴν προσευχὴ τους καὶ σὰν ἄγγελοι πῆγαιναν γιὰ ὕπνο. Τώρα; Εἶνε ζήτημα ἂν σὲ κάθε ἐνορία μιὰ οἰκογένεια διαβάξῃ συναξάρι. –Βίους τῶν ἁγίων τώρα θὰ διαβάζουμε;... Ἄ! τώρα τὰ κορίτσια δὲν ξέρουν τὸν βίο τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, τῆς ἁγίας Ἐλένης, τῆς ἁγίας Μαρκέλλας, καὶ τ' ἀγόρια τὸ βίον τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦ ἁγίου Δημητρίου, καὶ ἄλλων μαρτύρων· τὰ ξέχασαν αὐτὰ. Ξέρουν κάτι ἄλλα· ξέρουν τὰ ὀνόματα τῶν παικτῶν ποὺ δίνουν κλωτσιές μέσα στὰ γήπεδα· κι ἀντὶ νὰ ἔχουν εἰκόνες ἁγίων, ἔχουν φωτογραφίες ἠθοποιῶν. Αὐτοὺς θαυμάζουν κι αὐτοὺς ἔχουν ὡς ὑποδείγματα. Ὑστερα ἀποροῦμε γιὰ τὰ ἐγκλήματα; Ἰδοὺ τ' ἀποτελέσματα· κλείσαμε τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὰ συναξάρια, καὶ γέμισαν οἱ φυλακὲς καὶ τὰ ψυχιατρεῖα καὶ τὰ φρενοκομεῖα. Κι ἄκόμα εἴμαστε στὸ ἄλφα.

Ἀδελφοί μου, δὲν θὰ σᾶς διηγηθῶ τὸ βίο τοῦ ἁγίου. Θὰ κόψω **3 - 4 λουλούδια ἀπὸ τὸ περιβόλι του**, καὶ θὰ σᾶς τὰ δώσω γιὰ νὰ εὐωδιάξεσθε πνευματικῶς τὴν ἅγια τούτη μέρα.

● Πρῶτα - πρῶτα, **πῶς ἔγινε Χριστιανός;** Λένε μερικοί: Ἄ, ἐγὼ γιὰ νὰ πιστέψω θέλω νὰ δῶ θαῦμα... Μὰ ὁ ἅγιος Παντελεήμων δὲν πίστεψε μὲ θαῦμα, πίστεψε **μὲ διδασχὴ**. Κοντὰ στὸ σπιτί του καθόταν ἕνας Χριστιανὸς ἱερεὺς, ὁ Ἐρμόλαος. Σχολεῖα τότε δὲν ὑπῆρχαν. Ὁ Ἐρμόλαος ἔκανε κάθε βράδυ τὸ σπιτάκι του σχολεῖο. Σὰν τὴν κλῶσσα φώναζε ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίας καὶ τοὺς ἔκανε μάθημα. Καὶ τὰ παιδιὰ ἔτρεχαν. Καὶ ἀνάμεσα στὰ ἄλλα παιδιὰ μιὰ μέρα ἦρθε καὶ ὁ Παντολέων. Ὁ Ἐρμόλα-

ος τούς ἔλεγε γιὰ τὸ Χριστό, πῶς τὸν σταύρωσαν οἱ Ἑβραῖοι καὶ πῶς ἀναστήθηκε. Ὁ Παντολέων ἄκουγε καὶ τὰ μάτια του βούρκωσαν. Γέμισε χαρά. Στὸ τέλος ὁ Ἑρμόλαος τὸν πήρε ἰδιαιτέρως, τὸν κατήχησε, καὶ σὲ τρεῖς βδομάδες τὸν βάπτισε. Τί μᾶς διδάσκει αὐτό; Σὲ κάθε ἐνορία πρέπει νὰ ὑπάρχη καὶ σχολεῖο, καὶ κάθε παπᾶς νὰ γίνῃ Ἑρμόλαος νὰ διδάσκη. Ἄν οἱ Χριστιανοὶ ἔχουν ἄγνοια, φταῖμε ἐμεῖς οἱ κληρικοί. Τὸ κατηχητικὸ σχολεῖο ἔχει μεγάλη ἀξία.

● Ὁ Παντολέων εἶχε κλίσι στὰ γράμματα καὶ στὴν **ἱατρικὴ ἐπιστήμη**. Φοίτησε στὴ σχολὴ ποὺ δίδασκε ἕνας σπουδαῖος ἱατρός, ὁ Εὐφρόσυνος. Ἀρίστευε στὰ μαθήματα καὶ ἔγινε ἱατρός ἐπιστήμονας. Ἐπιστήμονας ὅμως πιστός, ὄχι ἄπιστος. Τί δείχνει αὐτό; Λένε μερικοί, ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε ἐμπόδιο στὴν ἐπιστήμη. Λάθος. Ἡ πίστι μας δὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ τίποτα ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη. Ἔχουμε καὶ στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ἐπιστήμονες ποὺ ἦταν πιστοί. Ἐπιστήμονες ἦταν ὁ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, οἱ ἅγιοι Ἀνάργυροι Κοσμάς καὶ Δαμιανός, ὁ ἅγιος Παντελεήμων, καὶ τόσοι ἄλλοι. Δὲν τοὺς ἐμπόδισε ἡ ἐπιστήμη νὰ πιστεύουν στὸ Θεό. Καὶ σήμερα ὑπάρχουν πιστοὶ ἐπιστήμονες σὲ ὅλους τοὺς κλάδους (ἀστρονόμοι, μαθηματικοί, φυσικοί...), καὶ ἐδῶ καὶ διεθνῶς. Ὑπάρχουν δύο ἐπιστήμες· μία ποὺ γράφεται μὲ ἔψιλον μικρὸ (ἐ) καὶ εἶνε μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεό, καὶ μία ποὺ γράφεται μὲ ἔψιλον κεφαλαῖο (Ἐ) καὶ γονατίζει μπροστὰ στὸ Θεό.

● Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο μᾶς διδάσκει ὁ ἅγιος Παντελεήμων. Ἐκεῖνος δὲν ἔγινε ἐπιστήμων γιὰ νὰ παίρνη χρήματα καὶ νὰ «γδύνη» τὸν κόσμο. Τώρα σπουδάζουν μὲ σκοπὸ τὸ κέρδος. Ποιὸς σπουδάζει σήμερα γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν κοινωνία; Ἐπιστήμονας θὰ πῆ ὑπηρετῆς τοῦ λαοῦ, ὄχι ἐκμεταλλευτῆς τῶν φτωχῶν. Ὁ ἅγιος Παντελεήμων ἔγινε ἱατρός γιὰ νὰ ὑπηρετῆ ὅλους. Τὸν ἔβλεπες νὰ τρέχη στὰ παλάτια ἀλλὰ καὶ στὶς καλύβες, παντοῦ. Καὶ δὲν ἔπαιρνε τίποτα· ἦταν τελείως **ἀνάργυρος**. Ἀλλὰ εἶχε καὶ ἕνα μεγάλο μυστικὸ, ποὺ σήμερα σπανίως τὸ βρίσκεις. Διάβαζε μὲν μέρα - νύχτα τὰ βιβλία του καὶ ἤξερε ὅλα τὰ φάρμακα, τὰ βότανα καὶ τὶς συνταγές· ἀλλ' ὅταν σὲ κάποιες περιπτώσεις ἔβλεπε, ὅτι κανένα φάρμακο δὲν φέρνει ἀποτέλεσμα, τότε τί ἔκανε; Νήστευε, γονατίζει κοντὰ στὸ κρεβάτι τοῦ ἀρρώστου καὶ ἔλεγε· Χριστέ μου, ὅ,τι μπόρεσα τὸ ἔκανα, τώρα κάνε σὺ τὸ θαῦμα σου... Εἶχε τὸ καλύτερο φάρμακο, τὴν **προσευχή**.

Καὶ μὲ τὴν προσευχὴ του ἔκανε θαύματα. Τώρα ποιὸς ἱατρός εἶδατε νὰ γονατίζει καὶ νὰ προσεύχεται; Ὑπερφάνεια, ἐγωισμός... Καλοὶ οἱ ἱατροὶ καὶ καλὰ τὰ φάρμακα, ἀλλὰ πάνω ἀπ' ὅλα εἶνε ὁ Χριστός μας.

● Τέλος ὁ ἅγιος Παντελεήμων ἐπιβεβαιώνει καὶ τὸ θεόπνευστο λόγο ποὺ λέει, ὅτι «*πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται*» (Β' Τιμ. 3,12). «Ὅσοι θέλουν χαρὲς καὶ διασκεδάσεις, ἄς πᾶνε μὲ τὸ διάβολο. Ὅσοι πιστεύουν στὸ Χριστό, ἕνα νὰ ξέρουν· ὅτι ὅποιος θὰ ἐφαρμόσῃ σήμερα τὸ Εὐαγγέλιο, θὰ διωχθῆ. Θὰ διωχθῆ ὅπως ὁ ἅγιος Παντελεήμων. Διώχθηκε ἀπὸ συγγενεῖς ποὺ δὲν πίστευαν. Ἀλλὰ τὸ μεγαλύτερο **διωγμὸ** τὸν εἶχε ἀπὸ τοὺς συναδέλφους τοῦ ἱατροῦς. Δὲν ὑπέφεραν ν' ἀκοῦνε τὴ φήμη του, ὅτι εἶνε ὁ καλύτερος ἱατρός. Μέσα στὴν καρδιά τους γεννήθηκε φθόνος, κακία μεγάλη· καὶ πήγαν καὶ τὸν μήνυσαν, γιὰτὶ θεράπευε τοὺς ἀνθρώπους· τὸν μήνυσαν γιὰ τὸ καλὸ ποὺ ἔκανε! Μία παροιμία λέει· «Στοῦ διαβόλου τὸ χωριὸ μὴν κάνεις ποτέ καλό». Καὶ διαβόλου χωριὸ εἶνε σήμερα ὁ κόσμος. Κι ὅποιος πάει μὲ τὸ Εὐαγγέλιο, νὰ ξέρῃ ὅτι θὰ δοκιμασθῆ. Ἡ τίμια γυναίκα θὰ δῆ τὴν ἄτιμη γυναίκα νὰ νικᾷ, νὰ τὴ χωρίζῃ ἀπὸ τὸν ἄντρα της καὶ νὰ μένη ἐκείνη στὸ σπίτι της· αὐτὴ θὰ κλαίῃ, καὶ ἡ ἄτιμη θὰ πανηγυρίζει. Καὶ ὁ Χριστιανὸς νέος, ποὺ δὲν κάνει ἀτιμίες στὴν κοινωνία, θὰ εἶνε κάτω χαμηλά· ἐπάνω ψηλά, στὰ μεγάλα ἀξιώματα, θὰ εἶνε οἱ ἄτιμοι, ποὺ μὲ τὰ ψέματα θὰ κυβερνοῦν τὸν κόσμο. Ἀλλὰ θάρρος, Χριστιανοί! Ἄς ἔχουν ἐκεῖνοι τὰ ἀξιώματά τους, ἄς ἔχουν τὰ πλούτη τους, ἄς ἔχουν τὰ γλέντια τους· Θεὸ δὲν ἔχουν. Κι ἀφοῦ δὲν ἔχουν Θεό, δὲν ἔχουν τίποτα.

* * *

Ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, **ὄσοι πιστοί!** Στὸν αἰῶνα αὐτὸ λιγοστεύει ἡ πίστι. Θὰ ῥθῃ μέρα, λέει ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ποὺ μέσα στοὺς χίλιους ἢ στοὺς δέκα χιλιάδες ἕνας θὰ πιστεύῃ. Θὰ ῥθῃ μέρα ποὺ μέσα σ' ὅλο τὸν κόσμο λίγοι θὰ πιστεύουν. Μ' αὐτοὺς νὰ εἴμαστε κ' ἐμεῖς. Μὲ τοὺς λίγους αὐτοὺς, κοντὰ στὸ Χριστὸ καὶ κοντὰ στοὺς ἁγίους, νὰ δώσουμε τὴ μάχη καὶ νὰ νικήσουμε τὸ διάβολο. Ὅλοι μὲ τοῦ Χριστοῦ τὴ δύναμι! Τότε θὰ εἶνε πραγματικὰ κοντὰ μας ἡ βοήθεια τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι θὰ σκεπάζουν τὸν τόπο μας καὶ ὅλο τὸν κόσμο, καὶ θὰ ἔχουμε τὴν εὐλογία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αἰῶνας αἰώνων· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**